

ELŐTERJESZTÉS

Tótkomlós Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2018. december 13-ai ülésére

Tárgy: A Rákóczi Szövetség Tótkomlói Szervezete tevékenységéről szóló tájékoztató

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határozott, hogy Munkatervében évről-évre napirendjére tűzi az önkormányzati támogatásban részesülő egyes civil szervezetek tevékenységéről, terveiről szóló tájékoztató megtárgyalását.

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2018. évi Munkaterve összeállításakor úgy határozott, hogy a Rákóczi Szövetség Tótkomlói Szervezete tevékenységéről, céljairól szóló tájékoztatót a 2018. október 25-ei soros ülésének keretében kívánja megismerni. Majláth Imre, a Rákóczi Szövetség Tótkomlói Szervezetének elnöke azzal a kéréssel fordult felém, hogy a 2018. október 25-ei ülésre ütemezett tájékoztatót a Képviselő-testület a 2018. december 13-ai ülésének keretében tárgyalja meg, mivel az eredeti határidőben a tájékoztatót nem tudja elkészíteni.

Fentiek alapján Majláth Imre elnök a tájékoztatót 2018. december 3-án megküldte, melyet jelen ülés keretében terjeszték be a Képviselő-testületnek megvitatásra. A tájékoztató az előterjesztés mellékletét képezi. A Munkaterv szerint a tájékoztatót véleményezi az Oktatási és Kulturális Bizottság, a Szociális Bizottság és a Városfejlesztési és Pénzügyi Bizottság.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést vitassa meg, majd hozza meg döntését.

HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Rákóczi Szövetség Tótkomlói Szervezete tevékenységéről, céljairól szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

Felelős: dr. Garay Rita polgármester

Határidő: azonnal

Tótkomlós, 2018. december 3.

dr. Garay Rita
polgármester

Az előterjesztést készítette: Kersmájer Dóra Renáta igazgatási ügyintéző
Az előterjesztést látta: Kvasznovszkyné Szilasi-Horváth Krisztina jegyző

Tótkomlói Polgári Hivatal	
Szám:	70-59
Dátum:	2018. DEC 03.
Hely:	K.P.2.

Beszámoló a Rákóczi Szövetség Tótkomlói Helyi Szervezetének munkájáról

A helyi szervezet működésének adatai:

A Rákóczi Szövetség Helyi Szervezete 2008. június 20-án alakult 17 fő taglétszámmal, 3 tagú vezetőséggel. Elnök Majláth Imre, alelnök Motyovszkiné Udvaros Ida, további elnökségi tag Kruzslicz Ferencné lett, aki egy év múlva lemondott tisztségéről. A kibővített vezetőség új tagjai Dr. Gyivicsánné Majláth Ágnes és Motyovszki Jánosné lettek, majd az ötéves ciklus letelte után további tagok vállaltak vezetőségi munkát Kurucz Jánosné, Séhorcz Tiborné és Egri Tünde személyében. Jelenleg egy 10-12 főből álló team segíti a vezetőség munkáját, melyben a szervezet minden korosztályának képviselői helyet kapnak. Vezetőségi megbeszélésekre általában heti rendszerességgel kerül sor, taggyűlések évente 3-4 alkalommal vannak, a vezetőséget segítő team havonta ül össze.

A szervezet taglétszáma az évek során fokozatosan emelkedett az elhalálozások és elköltözések ellenére is. Jelenleg 85 tagot számlálnak.

A helyi szervezet a Rákóczi Szövetség országos szervezetéhez tartozik, és annak irányelvei szerint működik. Ennek értelmében szakmai és pénzügyi beszámolói kötelezettséggel tartozik a Rákóczi Szövetség országos elnöksége felé, amit minden év végén megtesz. Ezzel egyidőben elkészíti a következő évre szóló munkatervét, amit szintén évente megküld az országos szervezet elnökségének.

Helyi szervezetünk munkájáról honlapján és facebook oldalán (https://www.facebook.com/R%C3%A1k%C3%B3czi-Sz%C3%B6vetség-Tótkomlói-Helyi-Szervezete-489909848072759/?modal=admin_todo_tour) kaphatnak tájékoztatást az érdeklődők.

Működési feltételek:

A helyi szervezet tagjai tagdíjat fizetnek, melynek mértékét az országos központi szervezet határozza meg. Jelenleg aktív dolgozók számára 1000 forint, nyugdíjasoknak 600, diákoknak 300 forint évente.

Az önkormányzat támogatása, melyet a civil szervezeteknek évente folyósít, a 10 év alatt 200.000 forintról fokozatosan emelkedett 450.000 forintra, melyet helyi szervezetünk ezúton is megköszön.

Nagyobb rendezvényeinkhez kaptunk már támogatást a Rákóczi Szövetség belső pályázatán keresztül is (esetenként 100.000 forint), valamint a megyétől is részesültünk két alkalommal támogatásban.

Ezen felül programjaink megszervezéséhez a tagság is nagy arányban hozzájárul, vannak rendezvényeink, melyek teljes mértékben önköltségesek.

Rendezvényeinket, taggyűléseinket többségében a Természet Házában tartjuk, de esetenként a Makk 7-es, a Borház és a Rákóczi utcai épület is rendelkezésünkre állt.

A Rákóczi Szövetség céljairól

A Rákóczi Szövetség célja a Kárpát-medencei magyarság sokoldalú támogatása, összetartozástudatának erősítése. Ezt a célt 490 helyi és 260 ifjúsági szervezet hivatott képviselni. Ennek szellemében a Rákóczi Szövetség központi szervezete támogat minden olyan kezdeményezést és programot, mely a magyar kultúra és történelem értékeit helyezi fókuszába. Helyi szervezetei is ennek szellemében végzik munkájukat. A tótkomlói helyi szervezet megalakulása kezdetétől fő feladatának tartja, hogy mindezek szellemében szoros kapcsolatot alakítson ki a Felvidékről áttelepített családok és a szülőföldön élők között, s ápolja a felvidéki hagyományokat. Ezt mindenki számára szeretnénk lehetővé tenni, nem kell felvidéki kötődéssel rendelkeznie annak, aki kéri felvételét szervezetünkbe. Mindenkit szeretettel várunk, aki egyetért céljainkkal.

Helyi szervezet 10 éves munkája

Helyi szervezetünk 2008-as megalakulása óta számos programot szervezett tagsága számára, s aktívan bekapcsolódott más civil szervezetek és a város programjaiba is.

Tevékenysége pontokba szedve:

- A helyi szervezet tagjai rendszeresen vesznek részt városunk ünnepi megemlékezésein. Felkérésre többször tartottunk ünnepi beszédet, szavalattal

színesítettük a rendezvényeket, koszorúztunk. A **Kommunista Diktatúra Áldozatainak Emléknapján** a katolikus templom falán elhelyezett emléktábla koszorúzásánál a megemlékezést teljes egészében magunkra vállaltuk. Kezdeményeztük megemlékezés megszervezését a **Nemzeti Összetartozás Napja** alkalmából, melyben 2011 óta folyamatosan részt veszünk. Kiemelkedően jelentős volt a **2012.** évi megemlékezés, melynek méltóságát emelte a meghívott vendégek sokasága. Jelenlétével megtisztelte rendezvényünket dr Schmidt Mária, Vantara Gyula, Tolnai Péter, Fekete Péter a békéscsabai Jókai Színház igazgatója is. Az megemlékezést és koszorúzásokat ebéd követte, majd a megemlékezők többsége Békéscsabára utazott, s a Jókai Színházban megtekintette a **Fehérlaposok** című rockoperát, mely a felvidékről kitelepítettek kálváriáját mutatja be egy család sorsán keresztül. A rendezvénysorozat másnap, június 3-án, délután egy filmnézéssel egybekötött **történelmi vetélkedővel** folytatódott, melyet az ifjúsági szervezet tanárai (Poljak Krisztina, Gyivicsánné Majláth Ágnes és Deák-Fogarasi Ede) szerveztek a gimnazistáknak, természetesen Trianon témakörben. A három fős csapatok végignézték egy 50 perces dokumentumfilmet, majd ezzel kapcsolatban 30 rövid kérdésre kellett válaszolniuk. A történelmi vetélkedőt rövid uzsonna követte, majd sötétedés után **fáklyákkal végigvonultak** Tótkomlós fő utcáján az Erzsébet ligetig, ahol a Himnusz és Székely Himnusz eléneklése után megkoszorúzták a Trianon emlékére állított kopjafát.

- Erősítettük **kapcsolatunkat a határainkon túli, magyar lakta, elsősorban felvidéki településekkel**, a fiatalokat megismertettük őseink szülőföldjével. Szoros kapcsolatot építettünk ki **Tallós település önkormányzatával és egyházi vezetésével**. Részt vettünk **Mária napi megemlékezésükön**, a szentmisét a két település plébánosa együtt celebrálta. Jó kapcsolatunknak hála 2017-ben a Jankó János Általános Iskola és Gimnázium diákjait a település egy napra vendégül látta.

2011. szeptemberében a helyi szervezet régen tervezett **felvidéki utazását** valósíthatta meg. A három napos kirándulás lehetőséget nyújtott idősebb tagjaink számára, hogy szülőföldjükre visszalátogathassanak, a fiatalabb generáció pedig megismerhette honnan származnak ősei. Eközben ez a program alkalmat adott a kapcsolatok ápolására Tótkomlós testvértelepüléseivel (Tallós, Galánta). A pár napos úton számos

program volt. Megnézték a komarnoi Európa Parkot, részt vettek a tallói templombúcsún, ellátogattak Galántára, fürdöztek Felsőszeliben.

Méltóképpen megemlékeztünk Felvidéken is a kitelepülés, áttelepülés **70. évfordulójáról**. Kiemelkedő volt a felvidéki megemlékezések között a **pozsonyvezekényi**, melyre a pitvarosi áttelepítettekkel közösen utaztunk ki, de segítettük tagjaink kijutását a tallói és alsószeli megemlékezésekre is.

Az erdélyi **Bereck** és a délvidéki **Magyarakanizsa** önkormányzatával, illetve a Rákóczi Szövetség ottani helyi szervezeteivel szoros, testvéri kapcsolatot alakítottunk ki, kölcsönös cserelátogatásokkal.

- Ápoljuk szövetségünk névadójának **II. Rákóczi Ferencnek** emlékét. Megalakulásunk utáni évben **2009** április 19-én első zarándokutunk **Kassára** vezetett. Városnézés, Rodostói ház és a Kassai Dóm megtekintése szerepelt a programban. Az altemplomban megkoszorúztuk **II. Rákóczi Ferenc** és hű kísérideinek sírját. A nap folyamán kísért és kalauzolt bennünket Jan Süli volt magyarországi konzul, Tótkomlós díszpolgára.
- A **magyarságtudat elmélyítése** érdekében kirándulásokat szerveztünk hazánk történelmének megismerése céljából **Ópusztaszerre** és **Budapestre**. A Történelmi Emlékpark és a Parlament meglátogatása a történelmi ismeretek elmélyítése mellett maradandó élményt is szerzett a résztvevők számára.
- Fontosnak tartjuk a **keresztyén kultúra ápolását**, hitünk megerősítését. Ennek szellemében **2017-ben** a **Mária kör** tagjaival közösen kirándulást szerveztünk **Csíksomlyóra**. A magyarok és székelyek anyanyelvhez és valláshoz való erős kötődése mély benyomást tett mindannyiunkra, azóta mi is kicsit más, valószínűleg jobb emberek lettünk.
- A **kultúra értékeinek közvetítésében** fontos szerepe volt a szarvasi kirándulásunknak, ahol megkoszorúztuk a Történelmi Magyarország mértani középpontjában felállított emlékművet, majd színházlátogatással fejeztük be a napot a **Szarvasi Vízi Színházban**.

Emellett többször kaptunk kulturális élményt Békéscsabán a **Jókai színházban** is: láttuk többek között Dumas: Monte Cristo grófjának musical változatát, George Bernard Shaw: Pygmalion című művének színpadi változatát a My Fair Lady-t.

2011. áprilisában dr. **Pukkai László**, Alsószeliben született helytörténész, gimnáziumi tanár tartott könyvbemutatót és pódiumbeszélgetést a Természet Házában, ahol helyi szervezetünk tagjai nagy számban vettek részt, s többen megvásárolták a bemutatott könyvet is.

Irodalmi esten volt vendégünk 2018-ban **Zsuffa Tünde** író, aki közel 90 érdeklődő számára nyújtott maradandó élményt. Az író életfilozófiája rádöbbsentett minket, hogy a lakóhelyünkön is sok feladatunk van, kulturális életének felemelése területén.

- Fontos feladatunknak tartjuk a még meglévő **tárgyi és írásos emlékek összegyűjtését** a felvidékről kitelepített családok életéből. Az összegyűjtött tárgyakból kétszer rendeztünk már **kiállítást**, először **2010. szeptember 25-én** „Mint fészkeből kizavart madár” címmel a Természet Házában, mely ünnepségen közel 200 fő jelent meg. A tagságon kívül az ifjúsági szervezet minden tagja, Tótkomlós város polgármesterasszonya, alpolgármesterei, városunk képviselői és a kisebbségi szlovák önkormányzat vezetője is jelen volt. Megtisztelte jelenlétével ünnepségünket Tolnai Péter a Békés megyei közgyűlés alelnöke, a vajdasági Magyarok Közössége alpolgármestere és az ottani Rákóczi Szövetség küldöttsége. A megnyitó beszédet Gazda Istvánné református lelkész és Nagy Ferenc címzetes esperes plébános tartotta, majd Tomanek Gábor és Nagy Erika színművészek ünnepi műsorát tekinthették meg a jelenlévők. A szép és értékes kiállítás egy hónapig volt megtekinthető, lebontása után az összegyűjtött anyagot a több mint harminc kiállítónak hiánytalanul visszaadtuk.

Másodjára pedig **2017-ben** a lakosságcsere 70. évfordulója alkalmából állítottuk fel a **kiállítást**. Sajnos az összegyűjtött anyagot állandó gyűjtemény formájában teremhiány miatt nem tudjuk megtartani, így félő, hogy ezek a dokumentációk idővel megsemmisülnek vagy elvesznek.

Szerencsésebb helyzetben vagyunk a szóbeli és az írásbeli **visszaemlékezések** terén. Sok anyagot gyűjtöttünk össze és dokumentáltunk főleg az idősebb korosztály tagjaitól, akik tizenévesként még Felvidéken éltek, s emlékeiket szívesen osztották meg velünk. Folyamatosan terveink között szerepel ezek megjelentetése, ami azért is szükséges

lenne, mert a kérdés még hetven év után is érdeklődésre tart számot. Sok egyetemista és főiskolás írja a témából szakdolgozatát. Az országos média is érdeklődik a téma iránt. 2011. márciusában Majláth Imre, Motyovszkiné Udvaros Ida és Kiss Pálné adott interjút Farkas Erikának, a **Kossuth Rádióban** lévő **Hely** című műsor szerkesztőjének. Téma az áttelepített magyarok itteni beilleszkedése és mai helyzete volt. A riportot két részletben, egy-egy órában sugározta a Kossuth Rádió. Egy másik alkalommal alelnökünk Motyovszkiné Udvaros Ida **rendhagyó történelem órát** tartott a Benes dekrétumok alapján megvalósult kitelepítésről Hódmezővásárhelyen, az **Emlékpont múzeumban**.

- Csatlakoztunk a településen mások által elindított, a várost szebbé tevő kezdeményezésekhez is. A **Mária szobor** megvalósításánál felajánlottuk segítségünket. Az **1956-os emlékmű** felállításánál a történelmi hitelesség biztosítása érdekében összeállítottuk a pontos névsort, az eseményekben részt vevők tevékenysége alapján.
- Többéves tapasztalatunk alapján **segítettük a pitvarosi helyi szervezet megalakulását**. Azóta is szoros kapcsolatot folytatunk, kölcsönösen részt veszünk egymás rendezvényein.

Az ifjúsági szervezetről

A Rákóczi Szövetség Jankó János Ifjúsági Szervezetét 2009. június 12-én alapította gimnáziumunk 10 gimnazistája. Vezetőtanárként Dr. Gyivicsánné Majláth Ágneszt választották meg. Az alakuló ülésen részt vett Csáky Csongor is, a Rákóczi Szövetség mostani elnöke. Már az első évtől kezdve aktívan bekapcsolódtak a több mint száz ifi szervezetet számláló szövetség életébe. Azóta is lelkesen folytatják a megkezdett munkát, adják át a stafétabotot a következő generációknak. Patronáló tanáraik köre is bővült, a munkába bekapcsolódtak Poljak Krisztina, Sárosi Ildikó, Lehoczki Istvánné és Gombkötő Anita tanárnők is, de segítséget várhatnak Molnár Gábor Pál és Deák-Fogarasi Ede tanár uraktól is.

Tevékenységi körük két fő témára összpontosít: a magyar történelem és kultúra megismerésére és a határon túli magyarsággal való kapcsolattartásra. Ennek érdekében minden évben részt vesznek a sátoraljaújhelyi táborban, ahol 250 határon belüli és kívüli

fiatal vesz részt közösen irodalmi és történelmi előadásokon, kirándulásokon, sportversenyeken. Emellett évente járnak a Rákóczi Szövetség által szervezett vezetőképzőkre, délvidéki, felvidéki, kárpátaljai túrákra, budapesti ünnepekre. Többször jártak Erdélyben. Beneveznek országos történelmi vetélkedőkre, pályázatokra. Pályázatukkal többször is érték el kiemelkedő eredményt tagjaink: Bakai Anikó, Hrivnák Anett, Hrivnák Renáta és Csizmadia Csilla tanulók elismerésben is részesültek. A Jankó János ifjúsági szervezet tagjai a helyi kulturális életben is szerepet vállalnak. Állandó résztvevői, szereplői a városi kulturális eseményeknek, ünnepeknek. Rendszeresen szerveznek programot saját keretek között is június 4-re, s vetélkedővel, fáklyás felvonulással, koszorúzással emlékeznek meg a Nemzeti Összetartozás Napjáról. Ezenkívül csapatépítő jelleggel közös szalonnasütéseket, beszélgetéseket szerveznek. Felvették a kapcsolatot a környék ifjúsági szervezeteivel is, így részt vehettek már Békéscsabán egy vetélkedővel összekötött csapatépítési tréningen is. A felnőtt szervezettől sok segítséget kapnak munkájukhoz, amiért ezúton is köszönetüket fejezik ki.

Majláth Imre
Majláth Imre
helyi szervezet elnöke

Tótkomlós, 2018. december 1.